

[Undervisningsministeren.]

skole med Eksamensskolen. Vi faar derefter to Mellemskoler, een mere praktisk, een mere teoretisk, som skulde blive jævnbyrdige, lige ansete, lige tiltrækkende, den ene mere beregnet paa de særlig bogligt begavede og teoretisk anlagte, den anden paa de mere praktisk anlagte. Det er, som jeg sagde ved Skolemødet i Sommer, lige saa vigtigt at have dygtige Smede og Arbejds-mænd som at have dygtige Læger, Professorer, Præster o. s. v. De skulde være jævnbyrdige og lige ansete. Eksamensmellemskolen skulde altsaa ikke trække saa mange Børn ind i sig, som i Virkeligheden ikke hører hjemme dér. Den praktiske Mellemskole skulde særlig gaa ud paa at arbejde med Henblik paa Erhvervsforholdene i den Egn, hvor Skolen ligger, at udvikle og uddanne Børnene til dygtig Deltagelse i det praktiske Erhvervsliv, i Landbrug, Husmandsbrug, Havebrug, Haandværk, Industri, Handel o. s. v.

Lovforslaget gaar ud paa, at Kommunalbestyrelserne i hele Landet, i By og paa Land, baade hvor der er A.-Former og B.-Former, har Ret til at gennemføre en Undervisning til 15 Aars Alderen, altsaa det ottende Skoleaar, som man for Nemheds Skyld har kaldt det, og gøre denne Undervisning obligatorisk for alle Børn i Kommunen. Man har over for den frivillige Indførelse af det ottende Skoleaar eller over for den frivillige Ungdomsskole saa ofte og ikke uden Grund indvendt, at det kom ikke dem til gode, der trængte allermost dertil. Dette undgaar man, naar Kommunalbestyrelserne faar Ret til at gøre en saadan Undervisning til 15 Aars Alderen obligatorisk; men det afhænger af Kommunalbestyrelserne selv, om de mener, at der er Grund til det, og om de har Raad til det o. s. v.

Ude paa Landet i mere tyndt befolkede Egne vil der selvfølgelig flere Steder være visse Vanskeligheder ved at faa en saadan Mellemskole i Gang og ved i det hele taget at faa Undervisningsplanen udvidet. Jeg mener, at disse Vanskeligheder i ikke ringe Grad kan overvindes derved, at man ophæver de nuværende Kommuneskolegrænser og tillader Indførelsen af Skoleforbund, saaledes at flere Kommuner, hvis de ønsker det, kan slaa sig sammen i et Skoleforbund, der i Fællesskab driver en saadan Mellemskole som en Central-skole for den Egns Befolkning og ligeledes er i Stand til paa anden Maade at udnytte Skoleforbundet. For et saadant Skoleforbunds Oprettelse og Maade at leve

paa gives der nærmere Regler i dette Lovforslag.

Et meget vigtigt Spørgsmaal er naturligvis det om Klassekvotienten, som man kalder det, det vil sige Elevantallet i hver Klasse i Folkeskolen, og om Timetallet. Den nuværende Ordning er som bekendt den — efter Loven af 1904 —, at der skal være 41 Skoleuger med 246 Skoledage. I øvrigt kan saa Kommunerne indrette sig, som de vil med Fordelingen af disse Skoleuger og Skoledage. I den store Skolekommission var der to Hovedforslag fremme paa dette Punkt. Det ene fra Socialdemokraterne, de Radikale og en Del Pædagoger, der gik ud paa, at Klassekvotienten, Børneantallet i hver Klasse, skulde nedsættes til 30. Fra et Mindretals Side turde man ikke gaa saa vidt, vel ogsaa som Følge af de Omkostninger, der vilde følge dermed, og nøjedes med at stille Forslag om, at i Enklassesskolen maatte Elevantallet ikke overstige 30, i Toklassesskolen ikke 33, og i en Skole med flere Klasser kunde det stige op til, at det i en Syvklassesskole kunde være 37. Af disse Forslag vilde navnlig det første være ret kostbart at gennemføre, og hvor gerne jeg end vilde, har jeg ikke fuldt ud turdet følge mine Meningsfæller i den store Skolekommission, men jeg tror, at det Forslag, der her er stillet, ogsaa kan virke tilfredsstillende. Maa jeg som Forklaring paa det kedelige i den nuværende Ordning sige, at der kan gaa to Kalenderaar og ofte Dele af et tredie Skoleaar, inden man skrider til en Klassedeling, selv om Kvotienten er oppe over 37. I Købstæderne er det højeste Tal 35, i Landsbyskolen 37, saaledes at man er kommet op paa 40, ja op imod 50 Elever, hvad der naturligvis gør Undervisningen meget pædagogisk ufor-svarlig. Det kan vare 2—3 Aar, inden der sker en endelig Ordning. Nu foreslaas det i Lovforslaget, at saa snart Børneantallet i en Klasse overstiger 36 — vi har taget det Tal, der ligger midt imellem 35 og 37 —, skal der straks ske en Deling, men den kan i det første Par Aar gøres midlertidig paa den Maade, at man hjælper sig med midlertidig Lærerkraft og lejede Lokaler. Kun hvis Forholdet varer to Aar, og det viser sig, at Delingen er nødvendig, og tillige, at Gennemsnitstallet i hele Skolen, i alle Klasser, den delte Klasse sammenlagt til een Klasse medregnet, vilde være over 30, hvorved det altsaa er slaaet fast, at en varig Deling vil være naturlig, skal en saadan Deling foretages.

I Stedet for Skoledage gaar vi over til Timetal, og det fastslaas, at Timetallet i